

I

(Akty ustawodawcze)

ROZPORZĄDZENIA

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) NR 605/2013

z dnia 12 czerwca 2013 r.

zmieniające rozporządzenie Rady (WE) nr 1185/2003 w sprawie obcinania płetw rekinom na pokładach statków

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 43 ust. 2,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ⁽¹⁾,stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą ⁽²⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Rozporządzeniem Rady (WE) nr 1185/2003 ⁽³⁾ wprowadzono ogólny zakaz praktyki obcinania płetw rekinom, polegającej na odcinaniu płetw rekinom i wyrzucaniu reszty ciała rekina do morza.
- (2) Ryby należące do grupy taksonomicznej *Elasmobranchii*, obejmującej rekiny oraz rajowate, są generalnie bardzo podatne na nadmierną eksploatację ze względu na specyfikę ich cyklu życiowego, który cechuje się wolnym wzrostem, późnym dojrzewaniem i niewielką liczbą młodych, choć poszczególne gatunki różnią się pod

względem produktywności biologicznej. Ogólnie, w ostatnich latach, w wyniku gwałtownego wzrostu popytu na produkty z rekinów – szczególnie na płetwy rekinów – niektóre populacje rekinów stanowią cel intensywnych połowów, w tym ze statków pływających pod banderą państw członkowskich na wodach Unii i na wodach nienależących do Unii, i są poważnie zagrożone.

- (3) Płetwy rekina nie są tradycyjnym składnikiem europejskiej diety, natomiast rekiny stanowią niezbędny element ekosystemu morskiego Unii. Z tego też względu zarządzanie stadami rekinów i ich ochrona, a także ogólnie promowanie zrównoważonego zarządzania sektorem połowowym z korzyścią dla środowiska i osób pracujących w tej branży powinno być priorytetem.
- (4) Obecna wiedza naukowa oparta na analizie współczynnika połowu rekinów ogólnie wskazuje na to, iż liczne stada rekinów są poważnie zagrożone, choć nie dotyczy to w równym stopniu wszystkich gatunków, a czasem nawet sytuacja tego samego gatunku może być zróżnicowana w zależności od strefy morskiej. Według Światowej Unii Ochrony Przyrody (IUCN) zagrożonych jest ponad 25 % pelagicznych gatunków rekinów, z których 50 % stanowią duże oceaniczne gatunki pelagiczne rekinów. W ostatnich latach na mocy przepisów unijnych lub w ramach regionalnych organizacji do spraw zarządzania rybołówstwem zakazano połowu, zatrzymania na pokładzie, przeładunku lub wyładunku coraz większej liczby gatunków rekinów, w tym rekinów, których płetwy są bardzo cenione w handlu.
- (5) Żarłacz błękitny (*Priconace glauca*) i ostronos atlantycki (*Isurus oxyrinchus*) sklasyfikowane przez IUCN, odpowiednio, jako gatunek „o podwyższonym ryzyku wyginięcia” i „zagrożony wyginieciem”, są obecnie gatunkami rekinów najczęściej poławianymi przez unijną flotę, przy czym żarłacz błękitny stanowi około 70 % całkowitych rejestrowanych wyładunków rekina. Jednak inne gatunki, w tym głowomłot pospolity i żarłacz jedwabisty, są również poławiane w Unii i na wodach nienależących do Unii i przyczyniają się do rentowności rybołówstwa.

⁽¹⁾ Dz.U. C 181 z 21.6.2012, s. 195.

⁽²⁾ Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 22 listopada 2012 r. (dotychczas nieopublikowane w Dzienniku Urzędowym) i decyzja Rady z dnia 6 czerwca 2013 r.

⁽³⁾ Dz.U. L 167 z 4.7.2003, s. 1.

- (6) Na mocy rozporządzenia (WE) nr 1185/2003 dopuszcza się obecnie wydawanie przez państwa członkowskie specjalnych zezwoleń połowowych umożliwiających przetwarzanie rekinów na pokładzie, w trakcie którego płetwy można odcinać od ciał rekinów. Aby zapewnić istnienie związku między masą płetw i ciał rekinów, ustalono stosunek masy płetw do masy tusz. Przy stosowaniu systemów opartych na stosunku masy płetw do masy tusz występują poważne utrudnienia w jego kontroli i egzekwowaniu. Takie systemy są niewystarczające, aby położyć kres praktyce selekcji wielkościowej, a w związku z różnicami w technikach rozbioru płetw oraz rozpiętością rozmiarową i wagową płetw poszczególnych gatunków rekina ich stosowanie może uniemożliwić wykrycie obcinania płetw rekinom. Ponadto po przetworzeniu płetwy i ciała rekinów mogą być wyładowywane w różnych portach. W takich okolicznościach zbieranie danych – między innymi dotyczących identyfikacji gatunków i struktury populacji – które stanowią podstawę opinii naukowych służących do ustanawiania środków ochrony i zarządzania rybołówstwem, jest utrudnione.
- (7) W świetle międzynarodowego planu działania na rzecz ochrony rekinów i zarządzania ich zasobami przyjętego w 1999 r. przez Organizację Narodów Zjednoczonych ds. Wyżywienia i Rolnictwa (FAO) Unia powinna przyjąć wszelkie środki niezbędne do ochrony rekinów oraz do zminimalizowania ilości odpadów i odrzutów pochodzących z połowów rekinów. W swoich konkluzjach z dnia 23 kwietnia 2009 r. Rada poparła ogólne podejście i szczegółowe cele Unii określone w komunikacie Komisji dotyczącym planu działania Wspólnoty Europejskiej na rzecz ochrony rekinów i zarządzania ich zasobami z dnia 5 lutego 2009 r. Rada również zachęciła Komisję do zwrócenia szczególnej uwagi na kwestię obcinania płetw rekinów oraz do jak najszybszego przedstawienia wniosku dotyczącego zmiany rozporządzenia (WE) nr 1185/2003, w szczególności w odniesieniu do odstępstw i związanych z nimi warunków.
- (8) Komitet Naukowo-Techniczny i Ekonomiczny ds. Rybołówstwa (STECF) uznaje wagę problemu obcinania płetw rekinom i apeluje o bezwarunkowe zaniechanie tej praktyki, a także uważa, że wszystkie gatunki spodoustych należy wyładowywać z płetwami/tzw. „skrzydłami” naturalnie przytwierdzonymi do ich ciał.
- (9) Regionalne organizacje ds. zarządzania rybołówstwem coraz częściej zajmują się kwestią obcinania płetw rekinom. Ich organy naukowe zalecają wyładunki rekinów z płetwami naturalnie przytwierdzonymi do ich ciał, zauważając, iż jest to najlepszy sposób zapobiegania obcinaniu płetw i ułatwiania zbierania danych koniecznych do oceny zasobów. Coroczne rezolucje dotyczące zrównoważonego rybołówstwa Zgromadzenia Ogólnego Narodów Zjednoczonych wydawane od 2007 r., globalna strategia IUNC z 2008 r. przeciw obcinaniu płetw rekinom oraz konferencja przeglądowa porozumienia w sprawie zasobów rybnych na swym posiedzeniu w 2010 r., wzywają do podjęcia środków nakładających obowiązek wyładowywania wszystkich rekinów z płetwami naturalnie przytwierdzonymi do ich ciał.
- (10) W latach 2010 i 2011 – w ramach obowiązkowej oceny skutków – Komisja przeprowadziła konsultacje społeczne, aby zebrać informacje dotyczące najbardziej odpowiedniego sposobu zmiany rozporządzenia (WE) nr 1185/2003. Komisja stwierdziła we wnioskach oceny skutków, że aby osiągnąć cel ochrony stad rekinów, rozporządzenie to powinno zapewniać, by wszystkie rekiny były wyładowywane z płetwami naturalnie przytwierdzonymi do tusz.
- (11) Należy zatem odpowiednio zmienić rozporządzenie (WE) nr 1185/2003,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

W rozporządzeniu (WE) nr 1185/2003 wprowadza się następujące zmiany:

- 1) skreśla się art. 2 pkt 3;
- 2) w art. 3 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Bez uszczerbku dla przepisów ust. 1, aby ułatwić składowanie na pokładzie, płetwy rekinów mogą być częściowo podcięte i złożone płasko na tuszy, jednak przed wyładunkiem nie oddziela się ich od tuszy.”;
- 3) skreśla się art. 4 i 5;
- 4) art. 6 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 6

Sprawozdania

1. Jeżeli statki pływające pod banderą danego państwa członkowskiego złowiły, zatrzymały na pokładzie, przeładowały lub wyładowały rekiny, państwo członkowskie bandery, zgodnie z rozporządzeniem Rady (WE) nr 1224/2009 z dnia 20 listopada 2009 r. ustanawiającym wspólnotowy system kontroli w celu zapewnienia przestrzegania przepisów wspólnej polityki rybołówstwa (*) oraz rozporządzeniem wykonawczym Komisji (UE) nr 404/2011 z dnia 8 kwietnia 2011 r. ustanawiającym szczegółowe zasady wykonania rozporządzenia Rady (WE) nr 1224/2009 (**), przesyła Komisji corocznie, do dnia 1 maja, wyczerpujące sprawozdanie dotyczące wykonania niniejszego rozporządzenia z poprzedniego roku. W sprawozdaniu opisuje się monitorowanie przez państwo członkowskie bandery zgodności jego statków pływających na wodach Unii i na wodach nienależących do Unii z niniejszym rozporządzeniem oraz

środki egzekwowania przepisów podjęte przez państwa członkowskie bandery w przypadkach braku zgodności. W szczególności państwo członkowskie bandery przedstawia wszystkie wymienione poniżej informacje:

- liczbę wyładunków rekinów,
- liczbę, datę i miejsce przeprowadzonych inspekcji,
- liczbę i charakter wykrytych przypadków braku zgodności, wraz ze wszystkimi danymi identyfikacyjnymi odnośnego statku lub odnośnych statków, a także zastosowanymi sankcjami w każdym przypadku braku zgodności, oraz
- całkowitą liczbę wyładunków z podziałem na gatunki (waga/liczba) i porty.

2. Po przedłożeniu przez państwa członkowskie drugiego sprawozdania rocznego zgodnie z ust. 1 Komisja do dnia 1 stycznia 2016 r. przedkłada Parlamentowi Europejskiemu oraz Radzie sprawozdanie dotyczące funkcjonowania niniejszego rozporządzenia oraz zmian na arenie międzynarodowej w dziedzinie, której ono dotyczy.

(*) Dz.U. L 343 z 22.12.2009, s. 1.

(**) Dz.U. L 112 z 30.4.2011, s. 1.”.

Artykuł 2

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie siódmego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Strasburgu dnia 12 czerwca 2013 r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego

M. SCHULZ

Przewodniczący

W imieniu Rady

L. CREIGHTON

Przewodniczący